

Trường THCS Lê Quý Đôn Long Biên – Hà Nội

**BÀI GIẢNG GD ĐỊA PHƯƠNG LỚP 7
NĂM HỌC 2023 - 2024**

Người thực hiện: Nguyễn Thị Phương

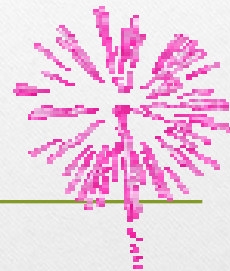
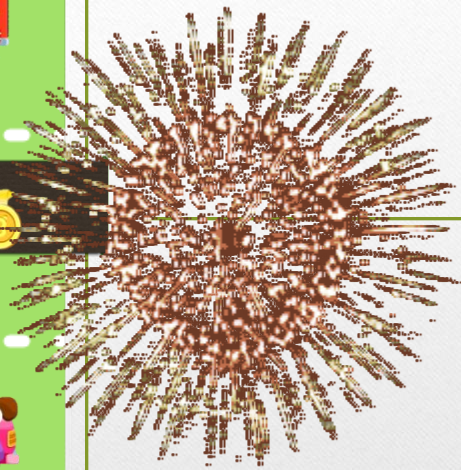
Cuộc Đua Kỳ Thú

2

Bắt đầu

CHÚC MỪNG

Trở về

Hoa Lư

Em cho biết trước khi
dời đô về Đại La thì
kinh đô của Đại Việt ở
đâu?

Trở về

Đại La là nơi có vị trí
thích hợp nhất

Tại sao Lý Công Uẩn
quyết định dời đô từ
Hoa Lư về Đại La?

Trở về

Năm 1010 Lý Công
Uẩn dời đô từ Hoa
Lư về Đại La.

Lý Công Uẩn dời đô
về Đại La khi nào?

Trở về

Thăng Long

Sau khi dời đô
về Đại La, đổi
tên thành gì?

Trở về

*Vua thấy một đám
mây nơi chân thành
hình dáng một con
rồng vàng bay lên.*

Theo em vì sao Lý Công
Uẩn đổi tên Đại La thành
Thăng Long?

Trở về

Rất thuận lợi

Đóng đô ở vị trí như
vậy có thuận lợi gì để
phát triển kinh đô?

Trở về

Quán Trấn Vũ (nay là Đền
Quán Thánh), Đền-Đình
Kim Liên, Đền Bạch Mã,
Đền Voi Phục.

Bốn di tích của kinh thành Thăng
Long là nơi thờ bốn vị thần trấn
giữ 4 phương của kinh thành, còn
được gọi là “Thăng Long tứ trấn”
gồm những di tích nào?

Trở về

Lý Thường Kiệt.

Ông là người Thăng Long, anh hùng dân tộc kiệt xuất đã góp phần quan trọng vào thắng lợi của cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Tống ở thế kỷ XI. Bạn cho biết ông là ai?

Trở về

Năm 1831.

Tên gọi Hà Nội chính thức
xuất hiện vào năm nào?

Trở về

Tổng,
Mông – Nguyên,
Minh

Từ thế kỉ X đến thế kỉ XV,
quân dân Đại Việt phải đụng
đầu với các kẻ thù hung hãn
ở Trung Quốc là

Trở về

Chu Văn An

Dưới thời Trần, ai là thầy
giáo, nhà Nho được triều
đình trọng dụng nhất?

Trở về

Trần Hưng Đạo

Ai là nhà quân sự thiên tài đã cùng với các vua Trần và hàng loạt tướng lĩnh tài năng chiến đấu chống quân xâm lược Mông - Nguyên giành thắng lợi vẻ vang cho Tổ quốc?

Những hình ảnh trên thuộc thành phố nào của nước ta?

Chủ đề

1

LỊCH SỬ HÀ NỘI TỪ THẾ KỈ XI ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XVI

Quan sát các công trình
kiến trúc dưới đây và trình
bày hiểu biết của em
về lịch sử Hà Nội ?

Tiết 1+2

Các giai đoạn lịch sử
của Hà Nội từ thế kỉ
XI đến đầu thế kỉ
XVI

Phần I

Tình hình chính trị, kinh tế, văn hoá ở
Kinh thành Thăng Long từ thế kỉ XI
đến đầu thế kỉ XV.

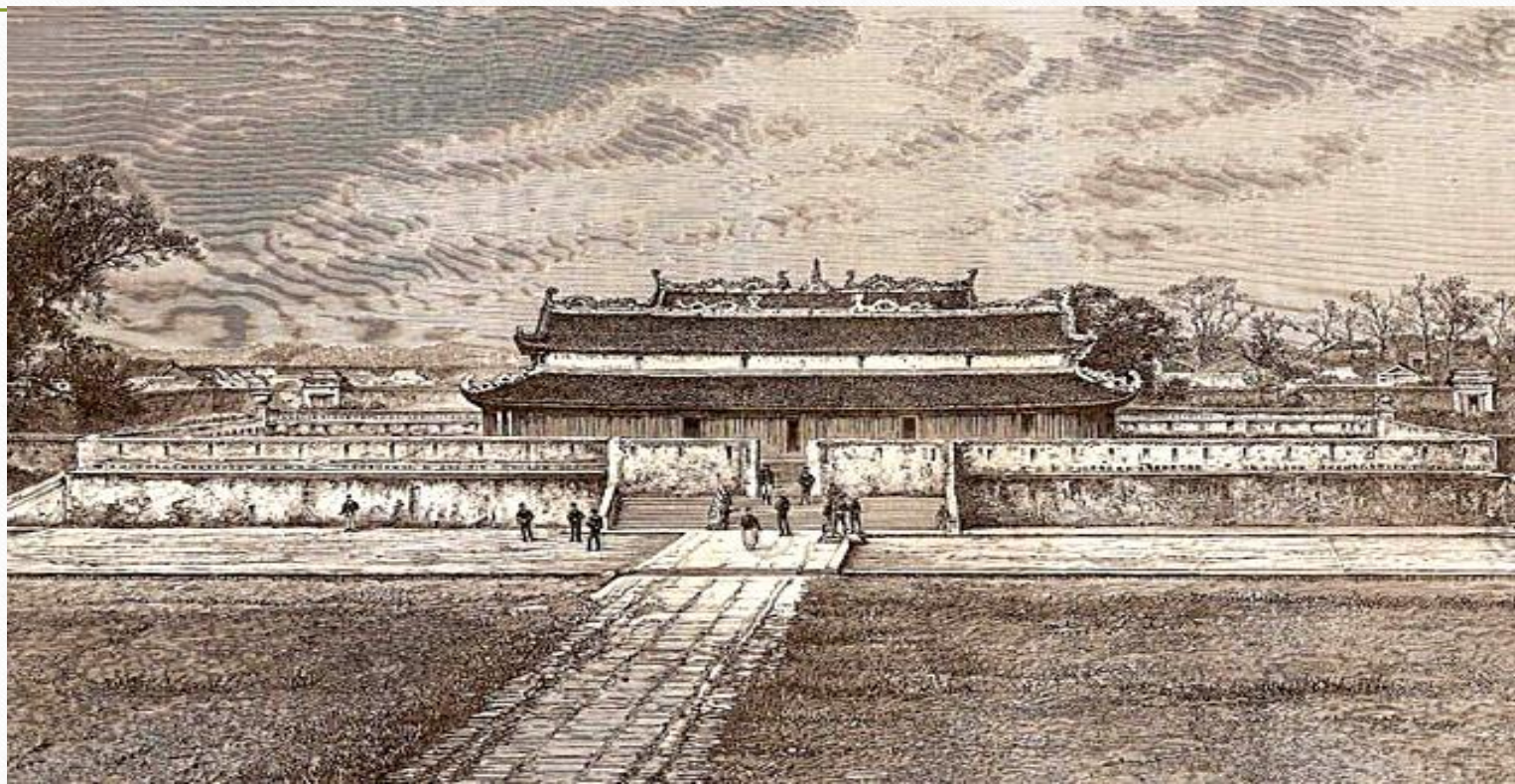
I. Kinh đô Thăng Long từ thế kỉ XI đến đầu thế kỉ XV

Hình 1.5. Tranh vẽ vua Lý Thái Tổ dời đô từ Hoa Lư về thành Đại La

1. Tình hình chính trị:

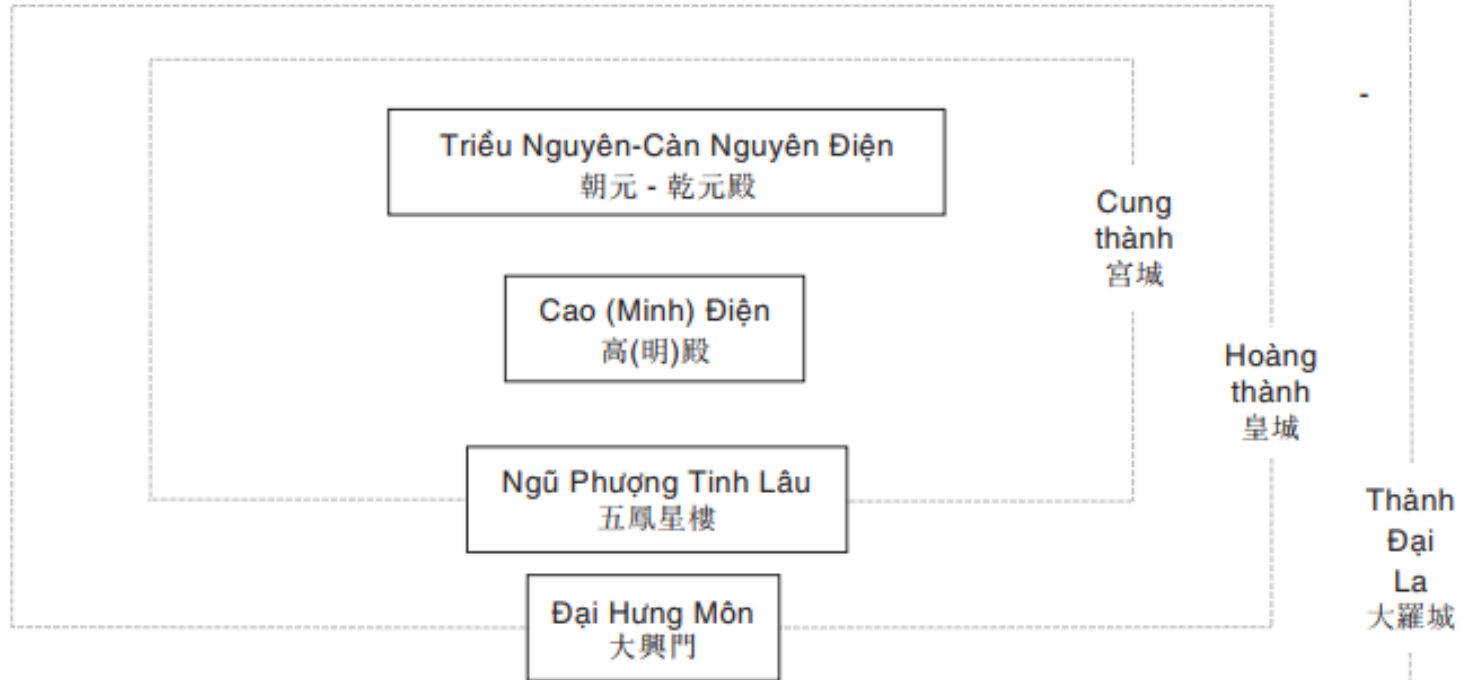
Cuối năm 1009, Lý Công Uẩn lên ngôi vua và lập nên nhà Lý. Năm 1010, Lý Thái Tổ quyết định dời đô từ Hoa Lư (Ninh Bình) về thành Đại La (Hà Nội) và đổi tên là Thăng Long. Kinh thành Thăng Long được nhà Lý và nhà Trần kế tiếp nhau xây dựng và mở rộng, trở thành trung tâm chính trị của cả nước.

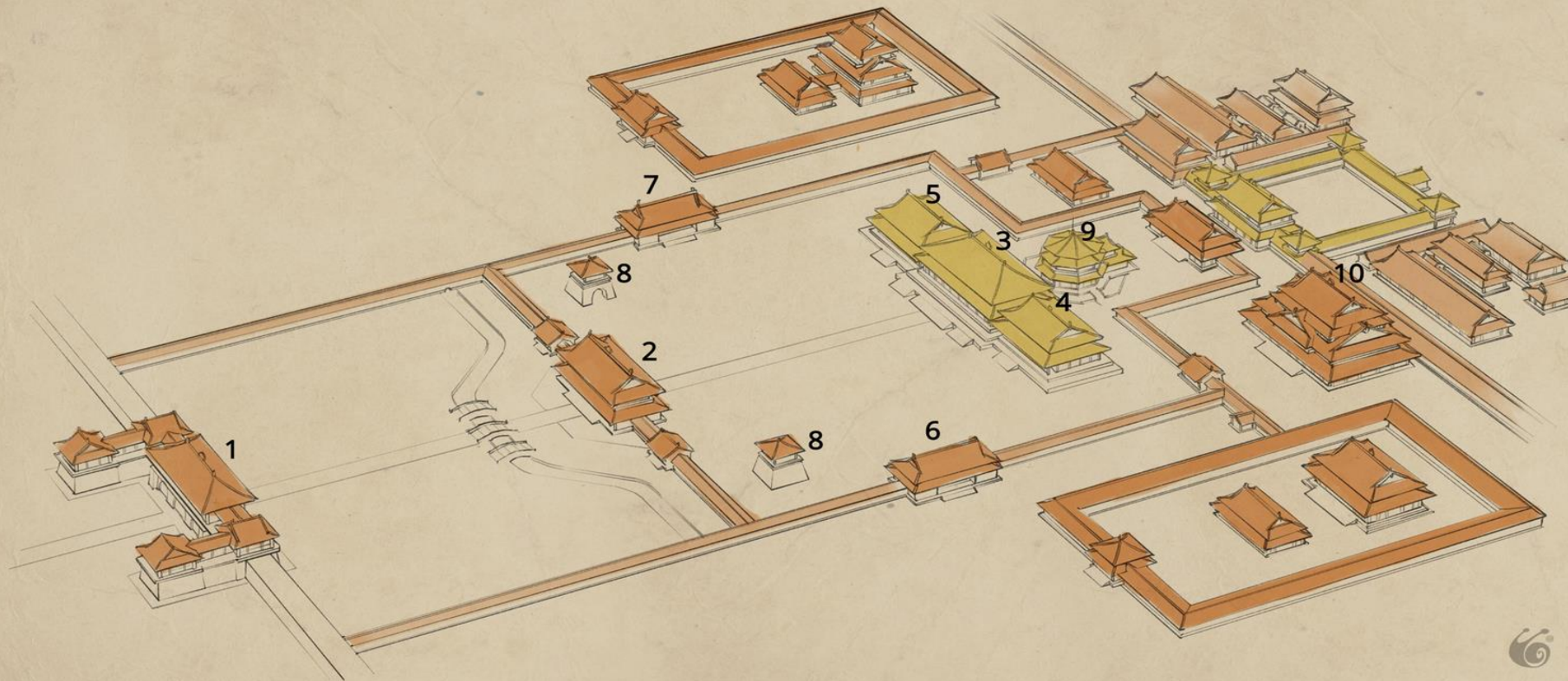

Kinh thành Thăng Long thời Lý

Trục trung tâm thành Thăng Long năm 1010

Chính điện là điện Càn Nguyên

Cấm thành Thăng Long theo quy hoạch năm 1029

1. Ngũ Phụng Tinh Lâu; 2. Điện Phụng Thiên-Lầu Chính Dương; 3. Điện Thiên An; 4. Điện Tuyên Đức; 5. Điện Diên Phúc; 6. Điện Văn Minh; 7. Điện Quảng Vũ; 8. Lầu chuông; 9. Điện Thiên Khánh; 10. Điện Trường Xuân

- **Ngũ Phụng Tinh Lâu;**
- **Điện Phụng Thiên-Lầu Chính Dương**
- **Điện Thiên An;**
- **Điện Tuyên Đức**
- **Điện Diên Phúc**
- **Điện Văn Minh**
- **Điện Quảng Vũ**
- **Lầu chuông**
- **Điện Thiên Khánh**
- **Điện Trường Xuân**

- Thành thẳng Long chia làm hai khu: khu Hoàng thành và khu dân sự
 - + Khu Hoàng thành: Là nơi thiết triều
 - => Nơi quyết định những vấn đề về chính trị của kinh thành.
 - + Khu dân sự: nơi ở của dân, nơi sản xuất nông nghiệp, thủ công nghiệp và buôn bán
 - => Nơi quyết những vấn đề về kinh tế.
- Bao quanh kinh thành là La Thành

- Năm 1017, điện Càn Nguyên bị sét đánh, hoàng đế phải coi chầu ở điện phía đông, (điện Tập Hiền). Năm 1020, điện Tập Hiền lại bị sét đánh, hoàng đế phải coi chầu ở điện phía tây (điện Giảng Vũ). Sau đó dường như điện Càn Nguyên đã được trùng tu, vì trong loạn Tam vương vẫn thấy những ghi chép về nó.

-Sau loạn Tam vương, điện Càn Nguyên vì lý do khuất tất nào đó mà đã bị san phẳng. Đến tháng 6 năm 1029, nhân sự kiện rồng thần xuất hiện trên nền điện cũ, Thái Tông cho xây dựng lại và mở mang thêm.

*Chỉ sau một thế kỷ, Thăng Long trở
thành trung tâm văn hóa chính trị và*

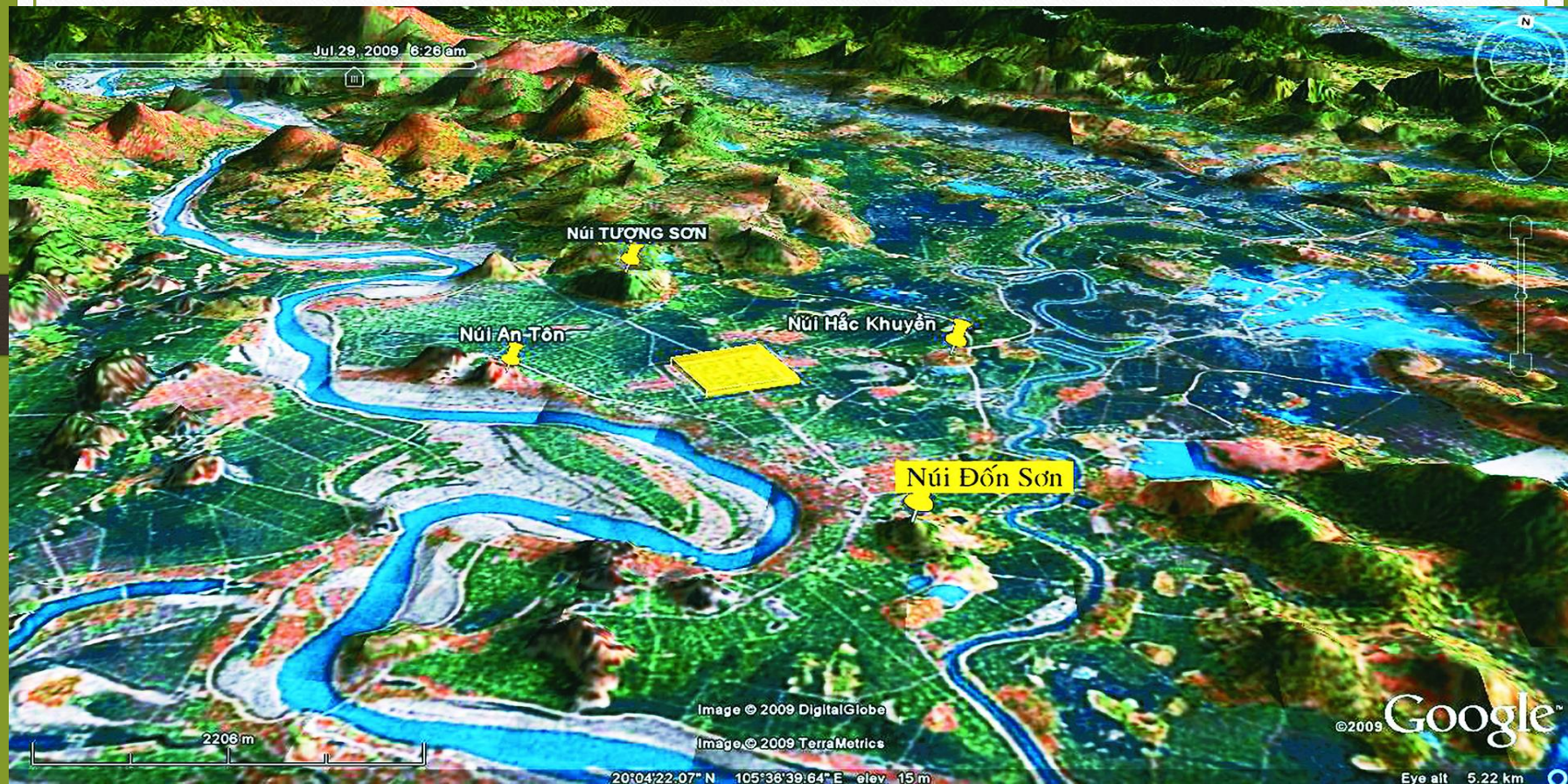
- Khu hoàng thành được xây dựng gần Hồ Tây với cung điện hoàng gia cùng các công trình chính trị. Phần còn lại của đô thị là khu dân cư, bao gồm các phường nông nghiệp, công nghiệp và thương nghiệp.

-Đến năm 1230, Thăng Long được nhà Trần chia thành 61 phường tập trung theo ngành nghề sản xuất.

-Năm 1400, Hồ Quý Ly lập ra nhà Hồ và cho xây dựng kinh đô ở Tây Đô (Thanh Hoá), Thăng Long được đổi tên là Đông Đô.

Toàn cảnh thành nhà Hồ

-Năm 1407, nhà Hồ suy vong, nước ta rơi vào ách đô hộ của nhà Minh, đặt tên nước ta thành quận Giao Chỉ, đàn áp, bóc lột nhân dân ta. Đông Đô bị đổi tên thành Đông Quan.

2. Tình hình kinh tế:

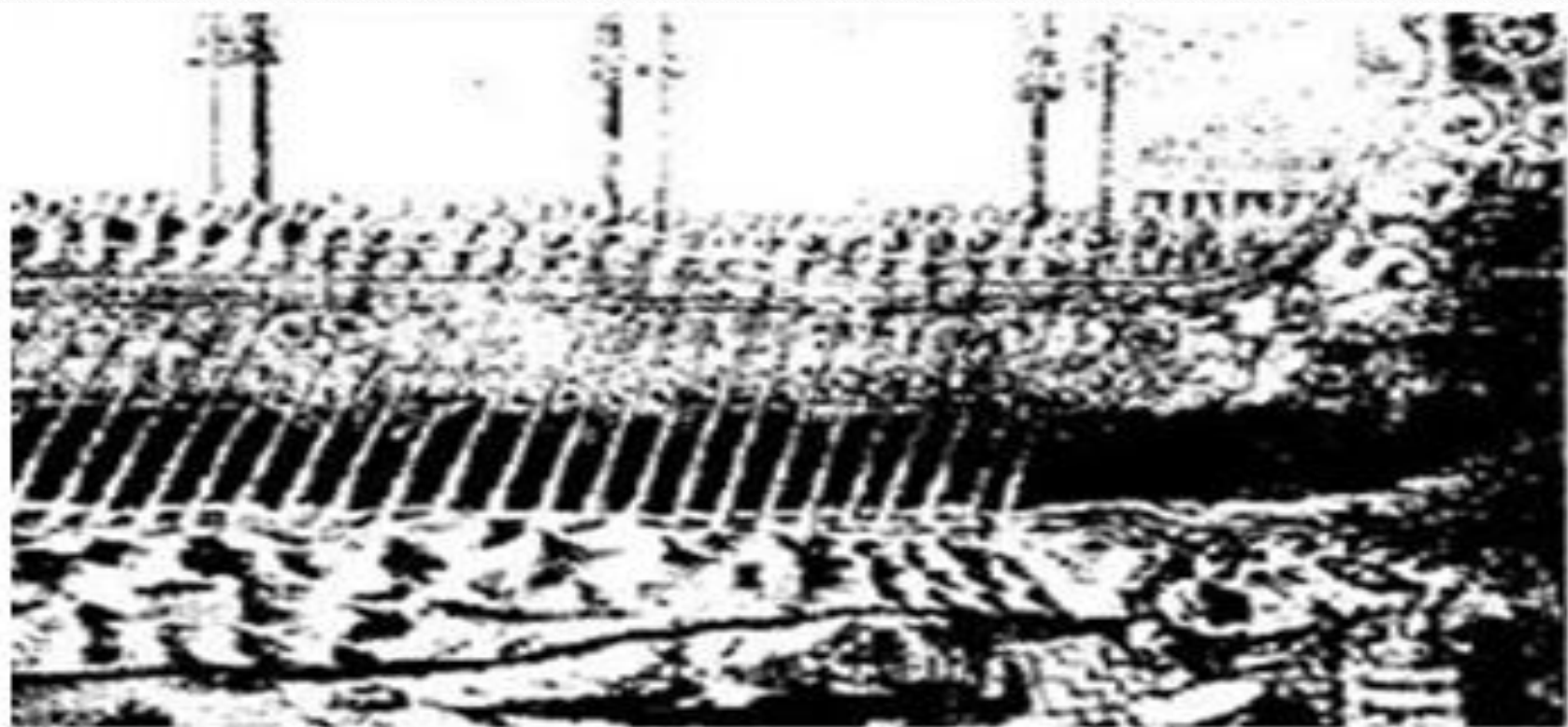
a. Nông nghiệp:

- Phía tây Kinh thành Thăng Long có nhiều làng nghề nông nghiệp như làng hoa Ngọc Hà, làng thuốc Đại Yên,...
- Các vua Tiền Lê, Lý hàng năm đều làm lễ cày tịch điền để khuyến khích sản xuất.
- Nhân dân tích cực khai hoang vùng châu thổ sông Hồng và ven biển. Diện tích đất ngày càng mở rộng.

b. Thủ công nghiệp

- Nhiều làng nghề thủ công nghiệp truyền thống của Thăng Long được hình thành và phát triển như làng nuôi tằm, dệt lụa Nghi Tàm, làng làm giấy gió Yên Thái (quận Tây Hồ), làng gốm Bát Tràng (huyện Gia Lâm),...

- + Nhà nước thành lập các quan xưởng, tập trung thợ giỏi sản xuất : tiền, vũ khí, thuyền chiến
- + Các nghề thủ công cổ truyền như: đúc đồng, rèn sắt, làm gốm, dệt ngày càng phát triển, chất lượng sản phẩm ngày càng được nâng cao.
- + Các làng nghề thủ công ra đời: Thổ Hà, Bát Tràng, Nga Sơn, Chu Đậu...
- + Sản xuất được một số sản phẩm kĩ thuật cao: đại bác, thuyền chiến,...

Thuyền Cổ Lâu

c. Thương nghiệp

- Nội địa được phát động, thêm Philip trong đó để mở Cửa Đại Đông, (thuộc khu vực phía Bắc, phía Đông, phía Nam của khu vực là Hoàn Kiếm) là hàng hóa giữa kinh sản vật chất kinh tế. đô Thăng Long trở thành đô thị lớn, là trung tâm buôn bán và làm nghề truyền thống, nghề thủ công.

+ Ngoại thương: Khá phát triển, nhiều bến cảng được xây dựng, vùng biên giới Việt – Trung hình thành các địa điểm buôn bán, tuy nhiên chủ yếu buôn bán với Trung Quốc và các nước Đông Nam Á.

3. Tình hình văn hoá:

a. Giáo dục:

- 1070, nhà Lý dựng Văn Miếu
- 1076, xây Quốc Tử Giám

b. Văn hoá:

Nhà Lý cho xây dựng nhiều công trình kiến trúc tôn giáo:

- Chùa Một cột
- Đền Hai Bà Trưng
- Đền Bạch mã
- Đền Linh lang
- Đền Đồng Cổ
- Tháp Báo Thiên

- Nhà Trần lập thêm Quốc học viện. Việc học hành ban đầu chỉ dành cho con em hoàng tộc, sau đó mở rộng đến con quan lại và dân thường trong cả nước. Các kì thi Nho học được tổ chức thường xuyên và quy củ hơn để chọn người tài giỏi ra làm quan.

c. Kiến trúc

Năm 1243, nhà Trần Long lập thành này, dời từ
chào Long từ năm 1143. Các cung điện bằng đất,
sàn được lát bằng gạch và tu sửa ngoài thành
có hào và nội thành có hào và nội thành có hào và
bãi tích Hoàng thành Thăng Long giúp chúng ta
hình dung quy mô và nghệ thuật kiến trúc thời
Lý – Trần.

Câu hỏi ?

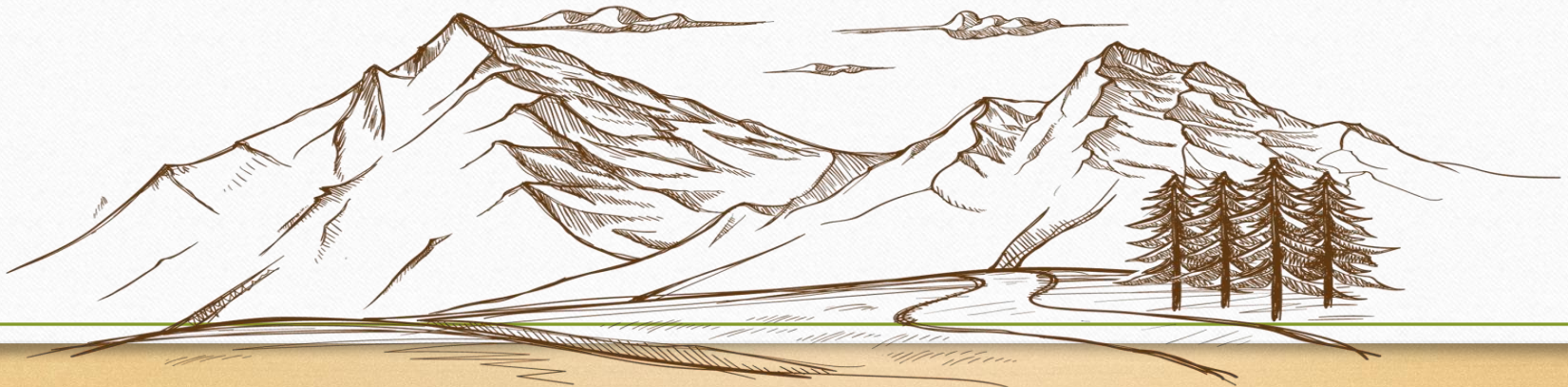
. Năm 1070, vua Lý Thánh Tông đã cho xây dựng :

A. Chùa Quỳnh Lâm

B. Văn Miếu

C. Chùa Một Cột

D. Thành Thăng Long

3. THẢO LUẬN NHÓM

*** Quân sự, giáo dục, văn hoá Thăng Long thời Lý**

Nhóm 1: Quân sự của Thăng Long thời Lý

Nhóm 2: Giáo dục

Nhóm 3: Văn hóa

Tiết 3+4

**Kinh đô Đông Kinh
từ đầu thế kỉ XV
đến đầu thế kỉ XVI**

Phần II

Những nét chính về tình hình chính trị,
kinh tế, văn hoá ở Kinh thành Đông Kinh
thời Lê sơ.

I. Tình hình chính trị:

- Năm 1428, vua Lê Nhân Tông cho bãi bỏ chức chi hán và đặt 20000 nhà tuyên võ. Vùng kinh thành gọi là phủ khố Trung Đền - đô tập võ và văn ban thời chính đặc biệt trực thuộc của đất nước của Lê triều lên.
- Năm 1469, phía Trung Đền được đổi tên thành phủ tại thành Thăng Long và năm 1480 và Vĩnh Xương, chia thành 36 phường (Kiến. huyện có 18 phường).

II. Tình hình kinh tế:

1. Nông nghiệp:

- Vua Lê Thánh Tông khuyến khích lập đồn điền, khai phá ruộng đất để sản xuất nông nghiệp ...

2. Thủ công nghiệp:

- Triều đình tập hợp những thợ thủ công giỏi trong dân gian lập nên Cục Bách tác và là cơ sở sản xuất thủ công nghiệp phục vụ trong triều đình.

3. Thương nghiệp:

- Hoạt động buôn bán ở Đông Kinh có nhiều bước phát triển với hệ thống phố phường, chợ bến nhộn nhịp, tập trung ở phường Đường Nhân (khu vực phố Hàng Ngang, quận Hoàn Kiếm) với thương nhân chủ yếu là người Hoa .

III. Tình hình văn hoá

1. Giáo dục:

Năm 1442, khoa thi Hội đầu tiên được nhà Lê sơ tổ chức ở Kinh thành một cách quy củ và duy trì đều đặn.

- Từ năm 1484, vua Lê Thánh Tông cho lập bia Tiến sĩ ở Văn Miếu – Quốc Tử Giám để tôn vinh những người đỗ đạt trong các kỳ thi Hội.

KHÔNG
KHU VỰC
NƠI TRƯỞNG

2. Kiến trúc:

- Hoàng thành Đông Kinh thời Lê sơ tiếp tục được xây dựng và mở rộng hơn so với Hoàng thành Thăng Long thời Lý – Trần. Nhà Lê sơ xây dựng và bố trí lại nhiều cung điện, lầu gác trong Cẩm thành.

Điện Kính Thiên được xây dựng từ thế kỷ 15 là một cung điện quan trọng, nơi cử hành các nghi lễ long trọng nhất của triều đình

Bộ thành bậc điện Kính Thiên (Hoàng thành Thăng Long)

Thêm rồng đá ở điện Kính Thiên

IV. Luyện tập (*chia nhóm hoặc giao nhiệm vụ về nhà*)

1. Vẽ sơ đồ tư duy tóm tắt những nét chính về tình hình chính trị, kinh tế, văn hoá của Hà Nội từ thế kỉ XI đến đầu thế kỉ XVI.
2. Đóng vai hướng dẫn viên du lịch để giới thiệu về các di tích lịch sử - văn hoá của Hà Nội. (ví dụ: văn Miếu - Quốc Tử Giám, di tích Khu trung tâm Hoàng thành Thăng Long,...)

Vận dụng

Sưu tầm thông tin, tranh ảnh về các nhân vật lịch sử tiêu biểu của Hà Nội từ thế kỉ XI đến đầu thế kỉ XVI theo các gợi ý:

TÊN NHÂN VẬT LỊCH SỬ

Năm sinh – Năm mất:

Quê quán:

Công lao:

.....
.....
.....

Nơi thờ tự:

.....
.....
.....

Câu chuyện, hình ảnh liên quan:

.....
.....

GIỜ HỌC ĐÃ KẾT THÚC CHÂN THÀNH CẢM ƠN QUÝ VỊ ĐẠI BIỂU VÀ CÁC THẦY CÔ GIÁO

